

Халқ қўшиқлари ва ағсанолари, ривоятлари ва достонлари ажиз ҳусусиятга ага: улар ҳеч қаҷон ўлмайди. Улар ҳамиша инсонга ҳамроҳ бўлиб қолади.

Мана, неча аср ўтса ҳамни, қадимги сак қабилаларининг йўлбошчиси — гўзлар, савиими ва жасорати Тўмарис ҳақидаги афсона халқотирисада яшада келмоқда. Унинг шарафли номи эса, Ватанга муҳаббат ўзининг ҳамонини озодлиги ўзинда кўрсатилган ҳаҳрамонлик разми бўлиб қолган. Кайгурунга умдид ташвиш ву адолат тантанасига комил ишончи билан йўргилган бу афсона ёзувчи Я. Илесонин шу мавзуда асар ёзиши ўндаган эди. Энди эса, ана шу мавзуда ажойи балет яратилишини далил. Алишер Навоий номидаги Катта театр колективига ага: афсонани саҳнада жонлантириди. Я. Илесонининг «Догли ўлим» повестидаги жизония, шу билан бирга фалсафий умумлашмалар билан томошасининг табиити якин эди. Албатта, асар мазмунини хореография тилига кўчирганди нимадир тушиб қолиши табий. Чунки, раҳси сўз билан ифодало бўлмайди. Аммо асаднинг таъсирчалиги, воқеаларга бўлгичи истебодли композитор Улугбек Мусаевини ажойи саҳна асари яратиш булини. Асада каташувчи персонажлар ўз музика характеристикасига, мустақил драматургик ривожланиши ўйлига эга. Композитор минёси жижитдан чинакам симфоник, шак-

тидан олинган дастлабки таассуротларни ўртоқлашмоқчилик.

Биз туйтуларга бой, тे-

ран, бадий образларга, юн-
сак романтик пафос ва драма-
тикунг кескиника кўрига
мусасар бўлдик. Унда
классик балет ва миллий
расм анъаналари узвий би-
рикни кеттади.

Хореографик партитура

дан олумон монументал
жизитадан монументал
бизга у томошабин. Шу билан
бизга у томошабин. Тез
тиб боради, хотирисида ўр-
наши қолади.

«Тўмарис» музикаси та-

трағ жуда мос, шу сабаби

расмлар кўйи билан ҳамо-

нинг ўзагини ташкил этиди.

Хореографик партитура

дан кўра катта умумлашмаларга ўнади. Иккиси ажойи ёв — эзгулик ва разолат, нур ва зулмат сингари эрк ва инсонийлик олами зўравонлик ва зулм олами билан юзмаюз қолади.

Бу образлар балетда
пластик жижитдан кўз оди-
мизда ёркин намоён бўлади.

Эрон жангчилари, босқинчи-
лар кора ённичигарда

хозига ўткуларни билан уз-

жизитади.

Халқ енгил, табий рақсдан-рақсга

юксас ҳолатлари ижроидан

босқинчилар табал этиди.

Истевъодли балерина Замира

Давлетмуратова ўзининг

ишлилари ҳам сезиларни рол

йўнаган. У ишлаган саҳна

безакларида юксак бадий

анъаналар бугунги сценогра-

фияти ютуқлари билан уз-

жизитади.

Эрон шоҳи Кир образини

И. Кистанов яратган. У ҳам

хар донимидек ажойи рак-

кос ва моҳир актёр сифати-

да намоён бўлади.

Ф. Саъдулаева (Райада)

ва Х. Бозоров (Спаргла)

лар мактаблариниң ен-

генитикаси — кундузги (2)

Хуқуқатлар кўйидаги адрес-

га иборатин: 700125, Тошкент

шахри, С. Жўяев кўчаси, 28-

уида.

Спектаклини яратшига та-

трининг А. Абдуқулов баш-

чилигидаги оркестири муноб-

сиб чисса қўшган. Дирижёр

балет ривожининг сим-

фоник линияни намоён

эта олган. Натижада У. Му-

саев оҳангларининг таъсир-

чанилиги, ундан драматик

кеслиниларни томошабинга тў-

зизмий ифодасидир.

Халқ қиёфаси эса тамо-

мил бунгун акси. Ҳаёт ва

тарихнинг соҳиби, чет заллик

босқинчиларга қарши аёвсиз

кўрашади. Фақатини рақс

иҷоди ишончиликни ўзини

негизида ишончиликни

бўлган. Аммо рақсларни

хаттиятига ўзини